

ZNA-021-2/02

Decyzja Nr 3
Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych
z dnia 12 czerwca 2002 r .

w sprawie wprowadzenia w archiwach państwowych instrukcji w sprawie oceny wartości archiwalnej dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt. 1 i 4 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. Nr 38, poz. 173 ze zm.) postanawia się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się w archiwach państwowych podległych Naczelnemu Dyrektorowi Archiwów Państwowych instrukcję w sprawie oceny wartości archiwalnej dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej, stanowiącą załącznik do decyzji.

§ 2.

Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

do decyzji nr 3 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 12 czerwca 2002. r.

Instrukcja
w sprawie oceny wartości archiwalnej dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej

§ 1.

Niniejsza instrukcja ustala zasady oceny i wartościowania dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej oraz sposoby jej kwalifikowania do wieczystego przechowywania w archiwach państwowych.

§ 2.

1. Szczegółowy podział klasyfikacyjny dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej oraz jej kwalifikacja archiwalna powinny być ujęte w kwalifikatorze tej dokumentacji, opracowanym przez państwowe podmioty gospodarcze w porozumieniu z archiwami państwowymi.
2. W przypadku braku takiego opracowania, przy ocenie wartości dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej należy posłużyć się załączonym do instrukcji klasyfikatorem i kwalifikatorem dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej.

§ 3.

Założenia instrukcji odnoszą się wyłącznie do dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej maszyn i urządzeń opracowywanej, testowanej i wytwarzanej w przeszłości i obecnie przez podmioty gospodarcze szeroko rozumianego przemysłu maszynowego, np. ośrodki badawczo-rozwojowe, funkcjonujące w ramach struktur organizacyjnych przemysłowych podmiotów gospodarczych lub na zasadach samodzielnych naukowych jednostek organizacyjnych; biura i zakłady doświadczalne; specjalistyczne działy lub wydziały w przemysłowych podmiotach gospodarczych; instytuty lub wydziały w wyższych uczelniach technicznych (politechnicznych).

§ 4.

1. Archiwa państwowe przejmują dokumentację konstrukcyjną i technologiczną wytworzoną przez państwowe podmioty gospodarcze, a także z przemysłowego podmiotu gospodarczego działającego aktualnie w zmienionej sferze prawnowłasnościowej z okresu funkcjonowania na statusie państwowej jednostki organizacyjnej.
2. Przejęcie dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej z niepaństwowego podmiotu gospodarczego może nastąpić na podstawie umotywowanego wniosku wytwórcy i posiadacza dokumentacji.

§ 5.

1. Archiwa państwowe przejmują dokumentację konstrukcyjną i technologiczną w postaci egzemplarza archiwalnego, przez co należy rozumieć zaopatrzonej klauzulą zatwierdzenia komplet w pełni czytelnych odbitek (odbitki ozalidowe lub światłoczułe).
2. Egzemplarz archiwalny powinien zawierać zbroszurowane łącznie opracowania konstrukcyjne i technologiczne konkretnej maszyny lub urządzenia.

§ 6.

1. Dokumentacja sporządzona na kalce technicznej, zwana matrycą - po sporządzeniu z niej egzemplarza archiwalnego i przekazaniu go do archiwum państwowego - pozostaje w dyspozycji podmiotu gospodarczego będącego jej wytwórcą.
2. W uzasadnionych i uzgodnionych przypadkach, matryce tej dokumentacji mogą również zostać przekazane właściwemu terytorialnie archiwum państwowemu.

§ 7.

Przy ocenie wartości dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej należy uwzględnić przede wszystkim kryterium nadrzędne, a zarazem i główne, jakim jest nowatorstwo rozwiązań rzutujących i potwierdzających rozwój rodzimej myśli technicznej.

§ 8.

1. W ramach dokumentacji konstrukcyjnej do materiałów archiwalnych należy zakwalifikować następujące opracowania:
  - 1dokumentację programowania i prognozowania,
  - 2dokumentację organów naukowych,
  - 3dokumentację prac badawczych,
  - 4założenia techniczno - ekonomiczne,
  - 5projekty modeli,
  - 6prototypy,
  - 7programy prób maszyn i urządzeń,
  - 8patenty,
  - 9warunki techniczne wykonawstwa i odbioru,
  - 10dokumentację nowych rodzajów produkcji maszyn i urządzeń,
  - 11techniczne biuletyny informacyjne (informacja ekspresowa),
  - 12informatory nie drukowane,
  - 13albumy elementów i detali znormalizowanych,
  - 14katalogi dokumentacji,
  - 15paszporty,
  - 16koncesje i licencje własne,
  - 17wnioski racjonalizatorskie.
2. W ramach dokumentacji konstrukcyjnej dokumentację niearchiwalną stanowią m.in.:
  - 18projekty założeń konstrukcyjnych,
  - 19warunki techniczne opracowania,
  - 20rysunki zestawieniowe,

- 21plany robocze,
- 22instrukcje obsługi,
- 23dokumentacja ofertowa,
- 24karty przeglądowe,
- 25karty katalogowe,
- 26książki gwarancyjne.

§ 9.

1. Materiałami archiwalnymi sfery technologicznej są:
  - 27dokumentacja procesu technologicznego,
  - 28instrukcje technologiczne,
  - 29karty technologiczne,
  - 30karty zmiany technologii.
2. Dokumentację niearchiwalną sfery technologicznej stanowią:
  - 31dokumentacja pracochłonności technologicznej,
  - 32plany operacyjne,
  - 33karty instrukcyjne,
  - 34karty kontroli,
  - 35wykaz oprzyrządowania,
  - 36opis pomocy warsztatowych,
  - 37karty dublujące typową technologię,
  - 38odrzucone karty technologiczne,
  - 39bruliony dokumentacji technologicznej.

§ 10.

1. Okres przechowywania dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej liczy się od dat: wprowadzenia prototypu do produkcji seryjnej.
2. W przypadku nie wprowadzenia prototypu do produkcji seryjnej, okres przechowywania dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej liczy się od daty jej wytworzenia.

§ 11.

Szczegółowe zasady oceny wartości dokumentacji konstrukcyjnej i technologicznej określone zostały w klasyfikatorze i kwalifikatorze tej dokumentacji, stanowiącym załącznik do instrukcji.

§ 12.

Przy rozpatrywaniu innych aspektów związanych z dokumentacją konstrukcyjną i technologiczną, można również posilkować się kryteriami głównymi oraz pomocniczymi ustalonymi w *instrukcji w sprawie oceny wartości dokumentacji technicznej stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 12 lipca 2000 r w sprawie szczegółowych zasad porządkowania oraz trybu przekazywania dokumentacji technicznej stanowiącej materiały archiwalne do archiwów państwowych.*

§ 13.

Użyte w klasyfikatorze i kwalifikatorze definicje i pojęcia oznaczają:

1. **dokumentacja konstrukcyjna** - to dokumentacja zawierająca dane niezbędne do określenia konstrukcji wyrobu jako całości oraz poszczególnych części składowych,
2. **dokumentacja technologiczna** - to zbiór dokumentów określających sposób wykonania wyrobu i potrzebne do tego środki,
3. **dokumentacja techniczno-ruchowa** - to zbiór dokumentów zawierających instrukcje i zalecenia dotyczące prawidłowego użytkowania środków trwałych,
4. **instrukcja technologiczna** - dokument zawierający szczegółowy opis operacji (technologicznych) realizowanych podczas wykonywania poszczególnych czynności, np. instrukcja obróbki skrawaniem,
5. **karta instrukcyjna** - dokument zawierający szczegółowy opis sposobu wykonania operacji oraz potrzebne do tego środki,
6. **karta katalogowa (prospektowa)** - dokument sporządzony dla elementów rysunku,
7. **karta kontroli** - karta wyrobu przed przekazaniem do klienta; karta cyklu przebiegu kontroli,
8. **karta przeglądowa** - ewidencja części składowych wyrobu, urządzenia, detalu,
9. **karta technologiczna** - podstawowy dokument opisujący proces technologiczny obróbki lub montażu, zawierająca zazwyczaj: nazwę i oznaczenie części, zespołu lub wyrobu; określenie materiału, surówki lub prefabrykatu względnie montowanych zespołów; wykaz wszystkich operacji należących do procesu w kolejności ich wykonania z oznaczeniem stanowisk pracy; normy czasowe operacji i grupy zaszeregowania operacji,
10. **karta zmiany technologii** - dokument, bez którego nikt nie ma prawa do wprowadzenia innowacji do wyrobu,
11. **model** - układ, którego zadaniem jest imitowanie wyróżnionych cech innego układu zwanego oryginałem,
12. **oprządkowanie produkcji** - narzędzia, przyrządy, uchwyty, sprawdziany, które stanowią uzupełnienie wyposażenia maszyn i urządzeń, umożliwiające lub ułatwiające wykonanie procesu technologicznego,
13. **paszport (maszyny)** - dokument, w którym zapisane są znamiona danej maszyny lub urządzenia oraz istotne dane o przeglądach i naprawach,
14. **patent** - prawo wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób zarobkowy lub zawodowy na terytorium państwa, w którym udzielono patentu, trwające określony czas,
15. **plan operacyjny** - czynności przewidziane do wykonania danego urządzenia, detalu itp.,
16. **pracochłonność technologiczna** - wyliczenie czasu niezbędnego do wykonania danej czynności,
17. **proces technologiczny** – podstawowa część procesu technologicznego, obejmująca działania mające na celu uzyskanie żądanych kształtów, wymiarów itp.,
18. **projekt założeń konstrukcyjnych** = projekt wstępny,
19. **pomoce warsztatowe** - środki stosowane przy obróbce, montażu, kontroli,
20. **prototyp** - pierwszy egzemplarz nowo projektowanego wyrobu; egzemplarz kontrolny wyrobu wykonany w celu oceny wprowadzonych zmian konstrukcyjnych,
21. **rysunek montażowy** - rysunek złożeniowy zawierający dane potrzebne do montażu danej części zespołu lub całej maszyny,
22. **rysunek warsztatowy** - rysunek zawierający dane dotyczące wykonania lub montażu danej części zespołu lub całej maszyny,

23. **rysunek złożeniowy** - rysunek zestawieniowy , który pokazuje zespoły maszyny w stanie złożonym; stanowi podstawę do montażu poszczególnych części,
24. **spis pomocy warsztatowych** - zob. pomoce warsztatowe,
25. **warunki techniczne opracowania** - rozwinięcie projektu wstępnego,
26. **wykaz oprzyrządowania** - zob. pomoce warsztatowe,
27. **założenia konstrukcyjne** - warunki techniczne wykonania.